בס"ד

יום **ה'**, **ט'** ב**טבת** תשס"א (**4** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

היום, **ט' בטבת**, תענית צדיקים עקב הצרה שהיתה בו, אך לא נודעה לנו הצרה שהיתה. יש שתולים זאת ב**פטירת עזרא הסופר ונחמיה בן חכליה שהעלו את ישראל מבבל**, ופרנסו אותם בכל צרכיהם. במותם, חשכו עיניהם של ישראל שבאותו הדור, ואבדו מהם הרבה דברים שהיו ראויים לקבל משני פרנסים טובים אלה, ולא היתה תמורה לאבידה זו.
ויש שתולים תענית זאת בלידתו של "**אותו האיש**" (יש"ו), מייסד הנוצרות [25 בדצמבר באותה שנה חל היום, ב-ט' בטבת]. [לוח דבר בעתו]

***

<u>רקע היסטורי לצום עשרה בטבת (מחר)</u> (<u>המשך</u>)**:**
"גם כל שרי הכהנים והעם הרבו למעול מעל ככל תועבות הגויים, ויטמאו את בית ה' אשר הקדיש בירושלים. וישלח ה' אלוקי אבותיהם עליהם ביד מלאכיו, השכם ושלוח, כי חמל על עמו ועל מעונו. ויהיו מלעיבים במלאכי האלוקים ובוזים דבריו ומתעתעים בנביאיו, עד עלות חמת ה' בעמו עד לאין מרפא." [דברי הימים ב' **ל"ו** 14-16] אמרו חכמים: לְמה היו עשרת השבטים ושבט יהודה ובנימין דומין? לשני בני אדם שהיו מתכסים בשמלה חדשה בימות הגשמים; והיה זה בוגד מכאן וזה בוגד מכאן עד שקרעו אותה. כך, לא זזו עשרת השבטים עובדים עבודת אלילים בשומרון, ושבט יהודה ובנימין עובדים עבודת אלילים בירושלים, עד שגרמו לירושלים ליחרב.
[פתיחתא ד**איכה רבה**]
"ויהי בשנת התשיעית למולכו בחודש העשירי בעשור לחודש בא נבוכדנאצר מלך בבל הוא וכל חילו על ירושלים ויחן עליה ויבנו עליה דייק סביב. ותבא העיר במצור עד עשתי עשרה שנה למלך צדקיהו..." (=11) [ספר מלכים_ב' **כ"ה** 2-1]

***

כמו-כן, **נקבע יום עשרה בטבת** ע"י הרבנות הראשית לישראל **כיום הקדיש הכללי לזכר חללי השואה**, הי"ד. בצה"ל, מקדישים הרבנים הצבאיים את שיחותיהם היום על ערכו ומהותו של הצום מבחינה דתית, היסטורית ולאומית. וכן על משמעות השואה ותוצאותיה. [יומן צה"ל]

***

השבת, י"א בטבת, אנו קוראים בתורה את פר' "**ויגש**", בה יוסף – משנה למלך מצרים – מתוודע לאחיו באחד הסוגיות המרגשות ביותר בתורה: **"ויתן את קולו בבכי ... ויאמר יוסף אל אחיו, אני יוסף העוד אבי חי...?"**[בראשית **מ"ה** 2-3] <u>על כך הסיפור הבא</u>: פעם ערך הרב מאפטא, ר' אברהם יהושע השל, מסע לכמה קהילות בסביבת מקום מגוריו, ובכל פרשת דרכים שעבר יצאו מאות יהודים לקבל את פניו בהערצה וביראת כבוד.
חלשה דעתו של הצדיק נוכח קבלת הפנים הנלהבת שזכה בכל מקום בואו; וברוב מבוכה פנה לבנו, ר' יצחק מאיר, ואמר: מדוע חולקים כאן האנשים כבוד למי שאינו ראוי לכך? חש רבי יצחק מאיר בצערו הכן של אביו הדגול, ומתוך רצון להרגיעו השיב לו: אנשים אלה, אבא, לא לכבודך באו, אלא לכבודי...
נתיישבה דעתו של הרבי מאפטא לשמע דברי בנו והמשיך בשתיקה עד סוף הדרך. אולם, למחרת היום, שאל הצדיק הזקן את בנו: מה ראו המוני בני ישראל לחלוק לך כבוד, כשיצאו לקראתנו אתמול בכל מקום שעברנו? נתחייך ר' יצחק מאיר ואמר: הדבר פשוט לגמרי – הרי אני בנו של הרב מאפטא! התבונן הצדיק בקורת-רוח בפני בנו ואמר: אתה מדבר עכשיו כפי שיוסף הצדיק אמר לאחיו, כשהתוודע אליהם – **"והגדתם לאבי את כל כבודי במצרים..."** [שם 13] – כל הכבוד

כניסת השבת (ב"ש): 16^{29}
צאת השבת (ב"ש): 17^{28}

יום נעים ושבת שלום!

בס"ד

יום **ה'**, **ט'** ב**טבת** תשס"א (**4** בינואר)

עם הדבק בעברו בלבד הוא עם גוסס, אך אם היהודים ישאבו מעברם דעת ואהבה אל מורשתם, יהיה להם הכח לפתוח את שערי עתידם.
אבא קובנר, 1978

שחולקים לי במצרים אינו אלא בזכות זו שהנני בנו של אבא..... [פרפראות לתורה]
והנמשל?

תחילת הצום: 0500, סיום הצום: 1710 (בזמן תפילות ליל שבת)

כניסת השבת (ב"ש): 16^{29}
צאת השבת (ב"ש): 17^{28}

יום נעים ושבת שלום!